

BANKA POPULLORE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

Në mbështetje të nenit 47, paragrafi 1, pika 6 të Ligjit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 158/10 dhe 123/12) dhe nenit 103, paragrafi 1, nënpika 3) të Ligjit të Bankave ("Gazet Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 67/07, 90/09, 67/10 dhe 26/13), Këshilli i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë mori:

VENDIM

për trajtimin kontabël dhe rregullues të mjeteve të marra në bazë të kërkesave të papaguara

("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 50/13)

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky vendim përcakton metodologjinë për trajtimin kontabël dhe rregullator të mjeteve të marra në bazë të kërkesave të papaguara.
2. Disa shprehje të përdorura në këtë vendim kanë këtë kuptim:
 - 2.1. Me mjete të marra nënkuptohen të gjitha mjetet (prona në tokë, ndërtesa, pajisje, etj.) që janë marrë në bazë të kërkesave të papaguara, me përjashtim të letrave me vlerë dhe pjesëve të aksioneve.

Mjet i caktuar konsiderohet i marrë në momentin e fitimit të bazës ligjore për regjistrimin e pronësisë, e cila konsiderohet si data e marrjes së mjetit.

2.2. Vlera e përlogaritur e mjeteve të marra është e barabartë me vlerën sipas tregut të mjetit të marrë të përcaktuar nga vlerësuesi i autorizuar, në përputhje me ligjin, pa shpenzimet e pritshme të shitjes që do të mbulohen nga banka.

Me përjashtim të paragrafit 1 të kësaj pike për marrjen e mjetit, vlera e të cilit është më e vogël se 1.000.000 denarë, vlera e parashikuar nuk duhet të përcaktohet nga vlerësuesi i autorizuar, por mund të përcaktohet nga banka, në përputhje me aktet e saj të brendshme, të zvogëluar me shpenzimet e pritura të shitjes që do të mbulohen nga banka.

Shpenzimet e pritshme të shitjes janë shpenzimet që lidhen drejtpërdrejt me shitjen e mjetit të marrë si tarifat noteriale, taksat, etj.

2.3. Vlera e blerjes e shënuar mjetin e marrë është vlera e shënuar në aktin e miratuar nga organi kompetent nga i cili buron baza ligjore për fitimi në të drejtës së pronësisë të bankës mbi mjetin e marrë

2.4. Vlera fillestare kontabël është shuma më e ulët e vlerës së vlerësuar të vlefshme në datën e blerjes dhe çmimi i blerjes së mjetit të marrë.

2.5. Vlera neto e mjetit të marrë përfaqëson vlerën fillestare kontabël pa shumën totale të dëmit.

2.6. Kërkesë e papaguar nënkupton kërkesën që mbyllet plotësisht ose pjesërisht duke marrë mjetin e nënpikës 2.1 të kësaj pike, i cili shërbeu si kolateral për këtë kërkesë.

Banka mund të bëjë fshirjen e pjesës së kërkesës që nuk është arkëtuar me mjetin e marrë, në përputhje me dispozitat përkatëse të Vendimit për menaxhimin e rrezikut të kredisë.

2.7. Zhvlerësim i mbyllur/rezerva e posaçme nënkupton shumën e zhvlerësimit/rezervës së posaçme që banka ka çregjistruar nga bilanci i gjendjes, si rezultat të mbylljes së kërkesës së papaguar, duke marrë përsipër mjetin që ka shërbyer si kolateral për këtë kërkesë, me ç'rast në këtë shumë nuk përfshihet shuma e zhvlerësimit/rezervës së posaçme që banka ka çregjistruar nga bilanci i gjendjes në bazë të fshirjes së nënpikës 2.6, paragrafi 2 të kësaj pike.

II. NJOHJA FILLESTARE E MJETEVE TË MARRA

3. Në datën e marrjes, mjeti i marrë njihet në bilancet e bankës me vlerën fillestare kontabël.

4. Banka është e detyruar të japë vlerësimin e vlerës së tregut të mjetit të marrë, i cili është i vlefshëm në datën e marrjes së mjetit.

5. Në datën e marrjes në dorëzim të mjetit, banka është e detyruar të tregojë në bilancin e gjendjes dëmin prej të paktën 20% të vlerës fillestare kontabël të mjetit të marrë.

6. Nëse shuma e zhvlerësimit të mbyllur/rezervës së posaçme është më e madhe se dëmi i pikës 5 të këtij vendimi, banka është e detyruar ta njohë këtë dallim si rezervë rivlerësimi në datën e marrjes së mjetit.

Rezerva e rivlerësimit të paragrafit 1 të kësaj pike është pjesë e kapitalit shtesë të bankës dhe mund të përjashtohet nga shuma e kapitalit shtesë nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në Vendimin për metodologjinë e përcaktimit të mjaftueshmërisë së kapitalit.

III. MATJA E VAZHDUESHME E MJETEVE TË MARRA

7. Të paktën një herë në periudhë dymbëdhjetë mujore, banka është e detyruar të

përcaktojë vlerën e vlerësuar të mjetit të marrë dhe në bilancin e suksesit të njohë humbje nga dëmi, të barabartë me të paktën shumën më të madhe të:

- dallimin negativ midis vlerës së vlerësuar dhe vlerës neto të mjetit të marrë dhe

- 20% të vlerës neto të mjetit të marrë.

Në periudhën ndërmjet dy vlerësimeve të vlerës së tregut të mjetit të konfiskuar, banka do të njohë në bilancin e suksesit shumën shtesë të humbjes nga dëmi, të barabartë me dallimin negativ midis vlerës neto dhe shumës së çmimit të zvogëluar të shitjes së shpallur të mjetit të konfiskuar.

8. Nëse banka nuk arrin të shesë mjetin e marrë brenda pesë viteve nga data e mbylljes së tij, është e detyruar të zvogëlojë vlerën neto të mjetit të marrë në zero në fund të vitit të pestë.

IV. MATJA E MJETEVE TË GJETURA TË MARRA

9. Për mjetet e marra deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, banka është e detyruar të përcaktojë vlerën e vlerësuar dhe të njohë humbje për dëmin, në përputhje me pikën 7 të këtij vendimi.

10. Nëse banka nuk i shet mjetet e marra deri më 1 janar 2010, deri më 1 janar 2017, është e detyruar të ulë vlerën neto të tyre në zero më 1 janar 2017.

11. Për mjetet e marra në periudhën nga 1 janari 2010 deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, banka është e detyruar të bëjë njohjen e parë të humbjes për dëmin e pikës 9 të këtij vendimi deri më 1 janar 2014.

Nëse banka nuk i shet mjetet e gjetura të paragrafit 1 të kësaj pike deri më 1 janar 2018, është e detyruar të zvogëlojë vlerën neto të tyre në zero më 1 janar 2018.

V. TRAJTIMI RREGULLUES

12. Gjatë përcaktimit të kufijve të nenit 78, paragrafët 6 dhe 7 të Ligjit të Bankave, merret parasysh vlera neto e mjeteve të marra.

VI. УПРАВУВАЊЕ СО ПРЕЗЕМЕНИТЕ СРЕДСТВА

13. Banka është e detyruar të krijojë dhe zbatojë një akt/akte të brendshme për menaxhimin e mjeteve të marra që të paktën u referohet:

- aktiviteve, afateve dhe kushteve për shitjen e mjeteve të marra;
- planit për shitjen e mjetit të marrë veçmas, i cili përmban të paktën elementet e mëposhtme: çmimin e shitjes, devijimin e lejuar nga çmimi i shitjes, mënyrën e shitjes dhe periudhën maksimale për shitjen dhe aktivitetet për gjetjen e blerësit;
- ndjekjen e zbatimit të planit të shitjeve dhe ndjekjen e lëvizjeve të tregut që mund të kenë ndikim në zbatimin e planit;
- kushtet sipas të cilave plani i shitjeve mund të ndryshohet;
- kompetencat e personave/organeve në bankë për të zbatuar planin e shitjes, për të ndjekur zbatimin e tij dhe për ta ndryshuar atë;
- përmbajtjen dhe shpeshësinë e njoftimit të autoriteteve kompetente të bankës për mjetet e marra.

14. Banka është e detyruar që brenda një periudhe tre mujore nga data e marrjes së mjetit të marrë vendim për shitjen dhe plan për shitjen e mjetit të marrë.

Vendimi i paragrafit 1 të kësaj pike merret nga organi kompetent në bankë, në përputhje me aktet e brendshme të pikës 13 të këtij vendimi.

15. Këshilli Drejtues i bankës është i detyruar t'i paraqesë raporte Këshillit Mbikëqyrës të paktën në baza tremujore, për:

- shumën dhe llojin e mjeteve të marra,
- aktivitetet e ndërmarra për shitjen e tyre,
- statusin e realizimit të planeve për shitjen e mjeteve të marra,
- ndryshimet në planet e shitjeve dhe arsyet për të cilat janë bërë këto ndryshime (p.sh. ndryshime në kushtet e tregut, dëmtimi i mjetit të marrë, etj.),
- vlerën e mjeteve të marra të shitura.

Krahas raporteve të paragrafit 1 të kësaj pike, të paktën një herë në vit, Këshilli Drejtues informon Këshillin Mbikëqyrës për shumën e dëmit total për mjetet individuale të marra.

VII. DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

16. Guvernatori i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë mund të përcaktojë udhëzim për zbatimin e këtij vendimi.

17. Dispozitat e kapitujve V dhe VI të këtij vendimi do të zbatohen në përputhje me letrat me vlerë dhe pjesët e aksioneve të marra në bazë të kërkesave të papaguara.

18. Për çdo gjë që nuk parashikohet me këtë vendim, do të zbatohen dispozitat e Vendimit për metodologjinë e evidentimit dhe të vlerësimit të zërave kontabël dhe për përgatitjen e pasqyrave financiare.

19. Dispozitat e këtij vendimi që u referohen bankave zbatohen edhe për kursimoret në Republikën e Maqedonisë..

20. Ky vendim hyn në fuqi tetë ditë pas botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë.

21. Ditën e hyrjes në fuqi të këtij vendimi pushon së vlefshmi Vendimi për trajtimin kontabël dhe rregullues të mjeteve të marra në bazë të kërkesave të papaguara. ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 79/07 dhe 74/12).

V nr. 02-15/III-3/2013
28 mars 2013
Shkup

Guvernatori
dhe kryesuesi
i Këshillit të Bankës Popullore të
Republikës së Maqedonisë
Dimitar Bogov